

FÖRENINGEN FÖR
SAMHÄLLSPLANERING

Välkommen till FFS lokalavdelning Stockholm - Mälardalen

Vi vill sprida aktuell kunskap, väcka debatt och verka för sakkunnig behandling av planeringsfrågor. Det gör vi genom att arrangerar mötesplatser som stimulerar till möten mellan olika kunskapsområden och tänkesätt, ger utrymme för idé- och erfarenhetsutbyte samt bidrar till medlemmarnas dagliga bildning i arbete och studier.

Verksamhetsberättelse 2014 FFS lokalavdelning Stockholm - Mälardalen

Medlemmar

Vid utgången av november 2014 hade lokalföreningen ca 450 medlemmar, lika många som i fjol vid samma tid. (Vid årsskiftet 2013/2014 var antalet medlemmar totalt 410 personer.)

Styrelsen

Vid årsmötet i februari 2014 valdes följande personer att ingå i styrelsen:

- Katarina Fehler, Uppsala kommun (ordförande) - nyval
- Tony Karlsson, Tyrens - nyval
- Anna Lundgren, KTH och SLL - nyval
- Joel Hernbäck, Spacescape - nyval
- Heli Rosendahl, Nynäshamns kommun - nyval
- Conny Olander, Svenskt Tillväxtstrategi- omval
- Charlotta Eriksson, Ramböll - nyval
- Carl-Johan Engström, KTH - omval
- Michaela Wolter, studerande Stockholms universitet - nyval
- Per-Olof Remmare, Tillväxtverket/Länsstyrelsen - omval
- Jessica Andersson, TMR - nyval

Styrelsen har under året haft sex möten som dokumenterats med minnesanteckningar.

Styrelsens utgångspunkter

Styrelsen har, som framgår ovan, till övervägande del bestått av nyvalda ledamöter. Därför inledde vi året med att inom styrelsen diskutera lokalföreningen uppgift, och hur vi genom verksamheten kan skapa mervärde för medlemmarna - utöver PLAN. Vi utgick från stadgarna samt den rekommendation inför 2014, som förra årets styrelse redovisade i samband med årsmötet. Vidare konstaterades en viktig förutsättning för det lokala styrelsenarbetet, nämligen att var och ens engagemang är helt och hållet ideellt och att det som beslutas av styrelsen också behöver genomföras av styrelsen.

Syftet med FFS verksamhet är:

- Sprida *kunskap* och väcka *debatt* om samhällplaneringens mål och medel.
- Verka för en *sakkunnig behandling* av såväl tätorternas som landsbyggdens planeringsfrågor.

För att nå dessa syften ska föreningen:

- Utge tidskriften PLAN.
- Tillgodose medlemmarnas *behov av att mötas, byta erfarenhet och få del av aktuell kunskap*.

Nyckelfrågor och några slutsatser:

1. **Innehållet i mötesplatserna** bör spegla aktuella och relevanta frågor, bidra till omvärldskunskap och möten, sprida kunskaps samt väcka debatt.
2. **Formerna för möteplatserna** kan utvecklas och förnyas genom att använda modern teknik så som virtuella möten.
3. **Samarbetspartner:** Vi får större genomslag och når fler om vi samarbetar med andra. Samarbetspartner kan exempelvis vara akademien inklusive studenter, offentliga organ, företag samt andra organisationer.
4. **Medlemsrekrytering:** Att få med studenter som medlemmar är centralt för framtida medlemsbas. Bör vi lokalt initiera särskilda insatser för att marknadsföra FFS, utöver att vi bjuder in till och ordnar mötesplatser?
5. **Lokalföreningens geografi** omfattar hela Mälardalen och mer därtill. För de flesta är det enklast att ta sig till en i storregionen centralt belägen plats. Även lokala initiativ välkomnas. Ett vidgat geografiska perspektiv bör eftersträvas på mötesplatserna. Innehållsligt finns inga geografiska begränsningar
6. **FFS:s digitala kanaler**, bland annat hemsidan, behöver vara tillgängliga lokalt samt användas mer aktivt och koordinerat för spridning av information om mötesplatser etc.
7. **Samordning inom FFS:** Vi behöver jobba mer med att knyta ihop, samordna och få till ett informationsutbyte mellan föreningens olika delar, framför allt PLAN och nationell styrelse respektive lokalföreningar.

Verksamhet under 2014

- Möteplatser

Styrelsen har under året bjudit in till tre möteplatser:

Mötesplats 1: Webbinarium Blockholm (14 maj) på Stockholms Stadsmuseum, som också stod för lokalen, i samarbete med SVID (Stiftelsen Svensk Industridesign). Medverkande: Markus Bohm, konstnär samt koncept- och projektledare för Blockholm på Arkitektur- och designcentrum. Deltagare: 12 personer.

Med ett webinarium som grund skapades en mötesplats. Conny Olander (SVID) och Markus Bohm gick igenom webinariumet som efterföljdes av en intressant diskussion kring design, attraktiva platser och på vilket sätt Minecraft kan vara ett verktyg för den fysiska planeringsprocessen. Det finns möjlighet att se webinariumet i efterhand: www.svid.se/destination/webbinarier

Mötesplats 2: Hållbar trafikplanering & Medborgarburen planering (4 juni) hos Tyréns som stod för lokal och även bjöd på försommarmingel med enklare tilltugg och dryck. Medvekannde: Kristina Glitterstam, Tyréns och Torbjörn Einarsson, Arken Arkitekter. Deltagare: ca 40 personer

Mötesplatsen bjöd på två spännande teman samt mingel med utsikt över Stockholms takåsar:

- Hållbar trafikplanering i praktiken (Kristina Glitterstam, Tyréns)
Alla är överens om övergripande miljömål och kanske till och med att gående och cyklister ska prioriteras framför biltrafiken, men hur gör vi detta i praktiken? Tyréns har på uppdrag av Stockholms stad tittat på Norra Djurgårdsstaden och presenterar trafikstrukturer och gatusektioner som stöder målen i ÖP Promenadsstaden, Stomnätsplanen och Framkomlighetsstrategin.
- Medborgarburen planering - metoden STEP för parter som tyckte illa om varandra (Torbjörn Einarsson, Arken Arkitekter)
STEP-metoden är en metod för att tidigarelägga kreativiteten i planering av hus och stadsdelar. Metoden har utvecklats från workshops och charretter - framförallt för att underlätta kommunikationen mellan lekmän och fackmän och mellan fackmän av olika professioner. I stället för att skriva samrådssvar inbjuds medborgare eller medarbetare att delta i skissning och vägning av olika alternativ.

Mötesplats 3: Samtal om planering och politik (15 oktober). Stockholms stad stod för möteslokal. Deltagare: ca 50 personer. Medverkande: Politiker och tjänstmän från Stockholm Mälardalen:

- Anna Eklund, planeringschef i Nynäshamns kommun
- Anders Hallmén, planeringschef i Sollentuna kommun,
- Ann-Christin Larsson Frickner (C), kommunstyrelseledamot i Upplands Väsby och ordförande i Miljö- och planutskottet,
- Erik Langby (M), ordförande i Kommunförbundet Stockholms län,
- Nanna Wikholm (S), landstingsråd Stockholms läns landsting och vice ordförande i landstingets Tillväxt och regionplaneringsutskott
- Magnus Johansson (MP), kommunalråd i Eskilstuna och ordförande i stadsbyggnadsnämnden.
- Carl-Johan Engström, senior forskare KTH (moderator)

Hur möter vi de planeringsutmaningar kommuner och regioner står inför? Den kraftigt växande befolkningen ställer krav på utbyggnad av infrastruktur och transporter, en mångfald av bostäder som tillfredsställer olika individers behov och ett attraktivt, tryggt och hållbart samhälle. Vad betyder de senaste årens förändringar i plan-, mark och bygglagstiftning? Och vad betyder valresultatet för samhällsplaneringen i Stockholm-Mälardalenregionen?

Det blev ett flera timmar långt samtal, med en rad intressanta infallsvinklar bland annat på vad lagstiftning och process bör säkra. Olika uppfattningar vädrades om huruvida förändrad lagstiftning försvårat eller förenklat planeringen. Erik Langby uppfattade de senaste årens lagändringar som klara förbättringar, medan Nanna Wikholm påpekade att det ser väldigt olika ut i olika kommuner - trots att samma lagstiftning gäller. Det hänger mycket på den politiska viljan att åstadkomma något också.

Her möter vi de planeringsutmaningar kommuner och regioner står inför? Den kraftigt växande befolkningen i regionen ställer krav på utbyggnad av infrastruktur och transporter, en mångfald av bostäder som tillfredsställer olika individers behov och ett attraktivt, tryggt och hållbart samhälle. Vad betyder de senaste årens förändringar i plan-, mark och bygglagstiftning? Och vad betyder valresultatet för samhällsplaneringen i Stockholm-Mälardalenregionen?

Medverkande: Anna Eklund, planeringschef i Nynäshamns kommun och Anders Hallmén, planeringschef i Sollentuna kommun, Ann-Christin Larsson Frickner (C), kommunstyrelseledamot i Upplands Väsby och ordförande i Miljö- och planutskottet i Upplands Väsby, Erik Langby (M), ordförande i Kommunförbundet Stockholms län, Nanna Wikholm (S), landstingsråd i Stockholms läns landsting och vice ordförande i landstingets Tillväxt och regionplaneringsutskott och Magnus Johansson (MP), kommunalråd i Eskilstuna och ordförande i stadsbyggnadsnämnden. Moderator är Carl-Johan Engström, FFS, tidigare ordförande och ansvar för den på Fingelga förändrad lagstiftning 07/10.

Tid: Onsdagen den 15 oktober kl 17:00-20:00. Många med övrigt inbjudna från 17:00. Plats: Teater och konsert, Rindögsgatan 4, 17030 Stockholm. Mötesplatsen är kostnadsfri. Anmälan till konferensen, senast 13 oktober till konferens@regio.polis.se

Anna Eklund menade att det som tjänsteman är provocerande när det talas om förenklingar, som i praktiken inte förenklar arbetet. Hon påpekade också att många stegvisa förändringar i tät följd innebär en uppenbar risk för att man tappar orienteringen i lagstiftningen. Bristen på förutsägbarhet är ett hinder för små aktörer att etablera sig och få uppdrag, framhöll Anders Hallmén. Han betonade vidare att vi vet mycket om varför det inte byggs idag, och att det finns saker som går att göra lokalt. Det råder idag en bristande konkurrens och kommuner kan arbeta aktivt för att förbättra situationen.

Trots olika uppfattningar i sak rådde det enighet i panelen om att det finns stora fördelar med en ambitiös planprocess som tas på allvar av både politiker och tjänstemän. Om man gör "rätt" i ÖP-processen blir den vägledande planen legitim och långt mer styrande än vad ordet vägledande indikerar, menade flera i panelen. Även långsiktiga spelregler lyftes av samtliga upp som en nyckel till god planering.

Avslutningsvis var panelen överens om att den snabba utvecklingen som sker i Mälardalen måste leda till ökat samspel mellan regional och nationell nivå, och att man nationellt behöver hantera det stora behovet av investeringar i Stockholm-Mälardalen. Flera i panelen underströk att vi länge levt gott på de investeringar som gjordes under 1960-talet, men att det inte längre räcker.

- SPECIAL - planering för mer hållbar energianvändning

Den lokala styrelsen har medverkat i diskussioner om upplägg av SPECIAL Sthlm-Mälardalen, bidragit till informations-spridning samt deltagit som arrangör för startmötet i Uppsala den 19 november.

FFS är svensk partner i EU-projektet SPECIAL. Syftet är att öka samhällsplanerarens kunskap och kompetens inom hållbar fysisk samhällsplanering med energi- och klimatkfokus. SPECIAL fokuserar på att minska klyftan mellan energiplanering och rumslig/fysisk planering på lokal och regional nivå. Ett grundläggande mål är att snabba på utvecklingen och frambringa goda exempel på integrerade rumsliga planeringsstrategier för klimatsmarta städer och regioner.

- FFS medarrangör

Lokalföreningen var medarrangör för Placemaking (16 juni) med KTH som huvudarrangör.

- Kommunikation och medlemmar

Information om mötesplatser har framför allt spridits via hemsidan, PLAN och ePLAN samt i styrelsens egna nätverk. Inga separata insatser för att rekrytera nya medlemmar har genomförts av den lokala styrelsen. Marknadsföring av FFS har skett genom inbjudningar och i samband med mötesplatserna. Information om SPECIAL har spridits via e-post.

- Samverkan med andra

Mötesplatser har arrangerats i samverkan med SVID, Tyrens, KTH, Stockholms stads stadsbyggnads-kontor samt Stockholms stadsmuseum.

-Sammanfattning verksamheten 2014

FFS lokalavdelning Stockholm – Mälardalen 2014

